

Praha, 31. srpna 2021

Tisková zpráva

Žaloba proti Rozhodčímu soudu při Hospodářské komoře a Agrární komoře

Mezinárodní rozhodčí soud při Českomoravské komoditní burze (PRIAC) podal v srpnu 2021 žalobu proti Rozhodčímu soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR (nadále RSHAK) kvůli porušení pravidel hospodářské soutěže. K tomu podle žaloby došlo, když RSHAK nátlakem nutil své rozhodce, aby ukončili své působení u ostatních dvou českých stálých rozhodčích soudů pod pohrůžkou, že je vyškrtne ze svého seznamu rozhodců. Následně skutečně část rozhodců, kteří neukončili své působení u jiných rozhodčích institucí, ze svého seznamu eliminoval. PRIAC v důsledku nekalosoutěžního jednání RSHAK přišel o zhruba polovinu svých rozhodců, kteří z profesních a ekonomických důvodů budou působit už jen u RSHAK.

Dle žaloby zneužil RSHAK své dominantní postavení vůči ostatním dvěma stálým rozhodčím soudům, a to tím, že mimo jiné neoprávněně poškodil dobrou pověst žalobce a dopustil se nekalosoutěžního jednání. PRIAC se domáhá, aby se žalovaný zdržel šíření klamavých tvrzení proti ostatním rozhodčím soudům a zveřejnil na svých webových stránkách omluvu.

JUDr. David Řezníček, člen předsednictva rozhodčího soudu PRIAC, uvádí: „Vyzvali jsme vedení RSHAK, aby tento bezprecedentní a agresivní akt zrušilo, ale nedostalo se nám ani odpovědi. Nezbyvá tedy nic jiného, než se bránit žalobou. Vyšším cílem žaloby je, aby se rozhodčí řízení v ČR stalo v budoucnu respektovaným a hojně využívaným prostředkem pro řešení obchodních sporů, který bude efektivní pro podnikatele a uleví státní justici. Současný stav a pověst rozhodčího řízení v ČR prostě nelze lhostejně přecházet. Právnícká veřejnost by se neměla obávat otevřené diskuse o tom, co se v této oblasti děje.“

Rozhodnutí označované jako „Usnesení“ o záměru vyškrtnout rozhodce, kteří působí u ostatních rozhodčích soudů v ČR, přijalo 18. 1. 2021 předsednictvo RSHAK ve složení předseda Juraj Szabo, místopředsedové Radek Pokorný, František Honsa, Petr Hostaš, Alexandr Mareš a členové Martin Aschenbrenner, Petr Bříza, Pavel Hrášek, Ján Lučan, Jan Ptáček a Martin Svatoš. Rozhodci dostali čas na rozmyšlenou do 28. 2. 2021, do kdy museli písemně oznámit, že ukončili své působení u ostatních českých rozhodčích soudů. Toto podivné usnesení RSHAK má nesrozumitelné zdůvodnění, dle kterého představitelé ostatních stálých rozhodčích soudů v ČR prý šíří klamavá a zavádějící tvrzení.

PRIAC se domnívá, že skutečným cílem postupu vedení RSHAK je paralyzovat nebo alespoň poškodit dva další tradiční rozhodčí soudy v České republice, a to Mezinárodní rozhodčí soud při Českomoravské komoditní burze (PRIAC) a Rozhodčí soud při Burze cenných papírů Praha (RSBCP) tím, že přijdou o rozhodce, kteří dají přednost RSHAK z důvodu jeho prakticky monopolního postavení. RSHAK je totiž zatím jedinou rozhodčí institucí v ČR, která má univerzální pravomoc (věcnou příslušnost) rozhodovat podnikatelské spory. Zbývající dva rozhodčí soudy mohou rozhodovat jen spory, které se týkají komodit, s nimiž se obchoduje na burzách, které je zřizují (v případě komoditní burzy např. plyn, elektřina či dřevo, v případě burzy cenných papírů např. akcie apod.).

Mezi vyškrtnutými rozhodci, kteří se odmítli podvolit nátlaku RSHAK a neukončili své působení u PRIAC, jsou – **jen například** - [Prof. Alexander Bělohlávek](#), advokát, pedagog a rozhodce u řady českých i zahraničních rozhodčích soudů, [JUDr. Vít Horáček, Ph.D.](#), advokát a dlouholetý rozhodce v ČR i v zahraničí, partner AK Legalité, [JUDr. David Řezníček](#), LL.M., Ph.D., advokát a společník AK REZNICEK & Co. a [JUDr. Vladana Vališová](#), LL.M., advokátka. Z listiny rozhodců RSHAK zmizela i advokátka [JUDr. Jitka Mothejzíková](#), která na funkci rozhodce sama rezignovala s odůvodněním, že pokládá výše zmíněné usnesení za nezákonné, nekompetentní a nemravné a nechce být proto s RSHAK dále spojována.

Přes tuto personální čistku RSHAK překvapivě nedodržel své vlastní usnesení a některé rozhodce, i když neukončili své působení u konkurence, na svém seznamu rozhodců ponechal. Nabízí se proto otázka, zda se fakticky vlastně nejedná o eliminaci zcela konkrétních osob, resp. odstranění konkurence.

Situace rozhodčího řízení v Česku

V České republice panuje v oblasti rozhodčího řízení situace, kde RSHAK má faktický monopol, protože jako jediný rozhodčí soud má kompetenci rozhodovat veškeré spory mezi podnikateli, resp. veškeré spory, u nichž zákon umožňuje uzavírat rozhodčí smlouvy. Dva další stále rozhodčí soudy - při Burze cenných papírů Praha a při Českomoravské komoditní burze Kladno - mohou rozhodovat pouze spory týkající se obchodů s cennými papíry, resp. s komoditami.

Nekalosoutěžní a neetický postup RSHAK přichází v situaci, kdy vláda navrhuje, aby byl do budoucna zrušen monopol RSHAK a aby stejně rozsáhlou působnost dostaly i další dva stále rozhodčí soudy. Legislativní návrh prošel prvním čtením v Poslanecké sněmovně, do konce tohoto volebního období se však nestihne projednat.

Návrh ministerstva financí je v zájmu reformy rozhodčího řízení v ČR, které v současné formě monopolu RSHAK trpí klesajícím zájmem podnikatelské i právnické veřejnosti, zřejmě i v důsledku některých kauz, které důvěryhodnost RSHAK oslabují (např. diskutované rozhodnutí v případě České dráhy vs Škoda Transportation, kde místopředseda soudu Radek Pokorný zároveň vystupoval jako advokát Škody Transportation, v jejíž prospěch bylo rozhodnuto).

JUDr. David Řezníček, jeden z rozhodců, kteří dali přednost dalšímu působení u Rozhodčího soudu PRIAC, a byl tedy vyškrtnut ze seznamu rozhodců RSHAK, uvádí: „RSHAK nelze do budoucna považovat za zcela transparentní instituci. Česká republika z mezinárodního pohledu strany obchodních sporů od vedení rozhodčího řízení v ČR spíše odrazuje. To potvrzují mj. i statistiky Rozhodčího soudu při Mezinárodní obchodní komoře v Paříži (ICC), které za poslední tři roky ČR řadí mezi světově nejméně populární místa pro vedení rozhodčího řízení. Česká republika byla zvolena jako "seat of arbitration" pouze v jednom jediném případě a je tak z hlediska mezinárodních arbitrází vnímána podobně jako třeba Kamerun nebo Pobřeží slonoviny. Mezi nejprestižnější jurisdikce v mezinárodní arbitráži naopak patří Francie, Velká Británie, Švýcarsko nebo Singapur. Dlouholetý pokles řešených sporů a bezprecedentní krok vyškrtnutí v řadě případů nejkvalitnějších rozhodců, vedení RSHAK zřejmě nepohodlných, ukazuje, že RSHAK nefunguje, jak má, a důvěryhodnosti samotného rozhodčího řízení neprospívá. Zrušení monopolu RSHAK na arbitráže podnikatelských sporů je klíčové pro zlepšení důvěry veřejnosti v rozhodčí řízení a tedy i právního prostředí v Česku.“

Klesající zájem o rozhodčí řízení u RSHAK dokládá následující statistika:

Počet sporů 2010	2946
Počet sporů 2011	3110
Počet sporů 2012	2646
Počet sporů 2013	2406
Počet sporů 2014	1661
Počet sporů 2015	1388
Počet sporů 2016	1181
Počet sporů 2017	997
Počet sporů 2018	762
Počet sporů 2019	769
Počet sporů 2020	577

Kontakt:

David Řezníček, člen předsednictva

david.reznicek@priac.eu

tel. 776100800

Mezinárodní rozhodčí soud při Českomoravské komoditní burze (PRIAC) je stálý rozhodčí soud zřízený na základě zákona 229/1992 Sb., o komoditních burzách v souladu se zákonem č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů. Rozhoduje všechny majetkové spory, které jakkoli souvisí s komoditami obchodovanými na burze. Arbitráž vedená u Mezinárodního rozhodčího soudu při Českomoravské komoditní burze zajišťuje nejvyšší standard nabízených služeb, a to díky precizním pravidlům a nárokům kladeným na rozhodce zapsané na listině PRIAC. Rozhodci Rozhodčího soudu jsou zkušení odborníci, kteří mají praxi při rozhodování sporů jak v České republice, tak v zahraničí.